

Stedelijk Museum Amsterdam
opent op 23 september 2012

permanente presentatie collectie
in gerenoveerde historische gebouw
uit 1895

tentoonstelling nieuwbouw:
Beyond Imagination

grote overzichtstentoonstelling
Mike Kelley: Themes and Variations
from 35 Years

open op 15 december 2012

AMSTERDAM, 28 Maart 2012 –

Ann Goldstein, directeur van het Stedelijk Museum Amsterdam en Carolien Gehrels, wethouder Cultuur, kondigen aan dat de feestelijke heropening van het museum zal plaatsvinden op zaterdag 22 september 2012, waarna op zondag 23 september de deuren voor het publiek zullen zijn geopend.

De eerste grote renovatie van het historisch gebouw uit 1895 van het Stedelijk, ontworpen door A.W. Weissman, zal dan voltooid zijn. Bijna alle ruimten zijn getransformeerd tot museumzalen, waardoor het Stedelijk, meer dan ooit in de geschiedenis van het museum, in staat zal zijn de vaste collectie permanent te presenteren. De nieuwbouw van Benthem Crouwel Architecten voorziet in ruimtes voor de tijdelijke tentoonstellingen en biedt plaats aan publieksvoorzieningen als entree, restaurant, winkel en bibliotheek. Dankzij deze ingreep is het museum nu naar het Museumplein georiënteerd, waardoor er voor het eerst een actief samenspel zal zijn tussen het Stedelijk en zijn burens, het Rijksmuseum, Van Gogh Museum en Concertgebouw.

“Met deze heropening, waar lang naar is uitgekeken, neemt het Stedelijk Museum Amsterdam opnieuw krachtig positie te midden van grote en vooraanstaande kunstinstellingen. Het zet Amsterdam op de kaart als een centrum van artistieke vernieuwing en het brengt nieuw leven op het Museumplein – één van de belangrijkste cultuurlandschappen in de wereld”, aldus Ann Goldstein. “Bovenal, met

de voltooiing van Mels Crouwel’s stoutmoedige en tegelijkertijd briljant ontworpen functionele gebouw, voegen wij een belangrijk nieuw werk toe aan onze collectie modern design van Nederlandse bodem.”

Ook kunnen nadere details bekend gemaakt worden met betrekking tot de presentatie van de permanente collectie en de twee tentoonstelling die vanaf 23 september te zien zullen zijn. *Beyond Imagination* omvat een reeks nieuwe projecten en kunstwerken gemaakt in opdracht door twintig kunstenaars, zowel van Nederlandse als buitenlandse afkomst, maar allemaal in Nederland werkzaam. De tentoonstelling wordt gehouden in de nieuwe zalen op de eerste verdieping van de nieuwbouw en loopt door tot in het auditorium en de publieksruimten.

De eerste tentoonstelling in de grote, ondoorbroken kelderzaal van 1100 m² – de grootste tentoonstellingszaal van Nederland – zal grootschalige hedendaagse kunstwerken en installaties uit de collectie bevatten, van onder meer Carl Andre, Rodney Graham, Joan Jonas, Melvin Moti en Diana Thater.

De langverwachte overzichtstentoonstelling *Mike Kelley: Themes and Variations from 35 Years* zal op 15 december 2012 zijn première beleven in het Stedelijk Museum en vervolgens doorreizen naar een aantal vooraanstaande musea in Parijs, New York en Los Angeles.

De permanente collectie

De helft van de begane grond van het historische gebouw zal bestemd zijn voor beeldende kunst vanaf de jaren '70 van de 19e eeuw tot de jaren '60 van de 20e eeuw. De presentatie is in een losse chronologie opgesteld naar onderwerp (Landscape/Cityscape), beweging (Expressionisme), 'rond 1913' en overige thema's. Tot de hoogtepunten behoren sleutelerken uit het oeuvre van Vincent van Gogh, Wassily Kandinsky, Ernst Ludwig Kirchner, Franz Marc, Chaïm Soutine, Marc Chagall, Henri Matisse, Piet Mondriaan, Theo van Doesburg, Kazimir Malevich, Charley Toorop, Max Beckmann, Jackson Pollock, Asger Jorn, Karel Appel en de kunstenaars die deel uitmaakten van de CoBrA groep. In enkele ruimtes in het binnencircuit zullen wisselende presentaties zijn van werken op papier (voor de openingstentoonstelling een belangrijke reeks werken van Malevich) en van de collectie fotografie van het Stedelijk.

De andere helft van de begane grond van de oudbouw is bestemd voor de eerste permanente presentatie van een zeer belangrijk

onderdeel van de collectie, namelijk design: van industriële vormgeving en toegepaste kunst tot grafisch ontwerp. De opstelling zal opgebouwd zijn in drie secties (de ontwikkeling van het modernisme, 1900–1950; naoorlogs modernisme, 1950–1980; en postmodernisme tot aan het heden, 1980 en later), en presenteert hoogtepunten op het gebied van glaswerk, keramiek, juwelen, affiches, meubilair en textiel. Deze worden zo getoond dat nader licht wordt geworpen op de veranderende relaties tussen ambacht, design, technologie en maatschappelijke idealen. De installatie laat werk van vooraanstaande vormgevers zien als Josef Hoffmann, Philippe Starck en Ettore Sottsass, maar ook belangrijke stukken van De Stijl en de invloed van het Stedelijk zelf op vormgeving, zoals de ontwerpen van oud-directeur Willem Sandberg en van Wim Crouwel, lang de vaste vormgever van het museum. Een hoogtepunt in de presentatie zal de *Harrenstein slaapkamer* zijn van Gerrit Rietveld uit 1926. Verder is een gedeelte van het designcircuit gereserveerd voor tijdelijke tentoonstellingen, met als openingspresentatie de invloed van de Bauhaus in Nederland, van industriële vormgeving tot textiel, typografie en fotografie.

Op de tweede verdieping van de oudbouw zullen belangrijke werken te zien zijn vanaf de jaren '60 tot nu. Met iconen uit de collectie zoals *La perruche et la sirène* van Henri Matisse, *The Beanery* van Edward Kienholz, *Charlene* van Robert Rauschenberg en *Bellevue II* van Andy Warhol. Ook zullen er monografische zalen zijn, gewijd aan Hanne Darboven, Rineke Dijkstra, Marlene Dumas, Willem de Kooning, Barnett Newman en Wolfgang Tillmans. De presentatie zal ook werk bevatten dat lang niet te zien is geweest van onder meer Lee Bontecou, René Daniëls, Jan Dibbets, Lucio Fontana, Gilbert & George, Philip Guston, Yves Klein, Joseph Kosuth, Brice Marden, Gordon Matta-Clark, Bruce Nauman en Jean Tinguely, en ook nieuwe aankopen van kunstenaars zoals Barbara Bloom, Stanley Broun, Marlene Dumas, Dan Flavin, Simone Forti, John Knight, Cady Noland, Martha Rosler, Ger van Elk, Danh Vo en Guido van der Werve.

Tentoonstellingen

Beyond Imagination, te zien vanaf 23 september, is de meest recente uit de reeks Voorstellen tot Gemeentelijke Kunstaankopen, die het Stedelijk jaarlijks organiseert. Het is een oproep aan kunstenaars die in Nederland werkzaam zijn en omvat nieuwe projecten en in opdracht

vervaardigde werken van twintig kunstenaars, zowel uit Nederland als het buitenland. Deze tentoonstelling belicht ook de groeiende dynamiek van Nederland als proefterrein voor artistieke vernieuwing.

Voor de tentoonstelling hebben Martijn van Nieuwenhuizen, curator van het Stedelijk, en gastcurator Kathrin Jentjens, voormalig directeur van de Kölnischer Kunstverein, kunstenaars gevraagd hun gedachten te laten gaan over de manier waarop grenzen tussen realiteit en verbeelding, authenticiteit en rollenspel zijn vervaagd, daarbij verwijzend naar de ontwikkelingen in de politiek, financiële wereld en de media.

Een recordaantal van 657 kunstenaars heeft op dit thema gereageerd. Een jury bestaande uit de eerdergenoemde curatoren en Frédérique Bergholtz, Koen Brams en Melvin Moti hebben alle inzendingen beoordeeld. Met het opnemen van interdisciplinaire werken draagt *Beyond Imagination* tevens bij aan het huidige discours over de hedendaagse verzamelpraktijk.

Halverwege de presentatie van *Beyond Imagination* zal directeur Ann Goldstein bekendmaken welke werken zullen worden aangekocht voor het museum, uit het budget dat de Gemeente Amsterdam speciaal voor deze tentoonstelling ter beschikking stelt.

Het overgrote deel van de kunstenaars in *Beyond Imagination* zijn twintigers en dertigers, maar er zijn ook 'mid career' kunstenaars en kunstenaars van oudere generaties. De jongste, Rory Pilgrim, werd in 1988 geboren en de oudste, Jan van Toorn, in 1932. De kunstenaars zijn afkomstig uit Nederland, Bulgarije, Canada, Duitsland, Indonesië, Italië, Japan, Litouwen, Zuid-Korea, Engeland en Amerika, maar zijn allen opgeleid in Nederland of hebben deelgenomen aan 'residence' programma's van Nederlandse kunstinstellingen zoals de Rijksakademie van Beeldende Kunsten, de Ateliers in Amsterdam en de Jan van Eyck Academie in Maastricht. De kunstenaars zijn James Beckett, Eric Bell and Kristoffer Frick, Rossella Biscotti, Eglé Budvytyté, Jeremiah Day, Christian Friedrich, Sara van der Heide, Suchan Kinoshita, Susanne Kriemann, Matthew Lutz-Kinoy, Snejanka Mihaylova, Rory Pilgrim, Falke Pisano, Julika Rudelius, Fiona Tan, Jennifer Tee, Jan van Toorn, Vincent Vulsmas en Andros Zins-Browne.

Voor de grote zaal van 1100 m² in de kelder van de nieuwbouw stellen Ann Goldstein en Stedelijk curatoren Leontine Coelewijn en Bart Rutten een speciale presentatie samen, met

werken die de ruimte – de grootste ondoorbroken expositiezaal in Nederland – zullen benadrukken. Met grootschalige werken van onder meer Carl Andre, Rodney Graham, Joan Jonas, Barbara Kruger, Melvin Moti, en Diana Thater.

Mike Kelley: Themes and Variations from 35 Years

Vanaf 15 december 2012 presenteert het Stedelijk *Mike Kelley: Themes and Variations from 35 Years*, een overzichtstentoonstelling van het werk van Mike Kelley vanaf de jaren '70 tot het moment van zijn vroegtijdig overlijden begin 2012. De tentoonstelling heeft tot doel de veelvormigheid van Kelley's multidisciplinaire werk te verkennen en nieuwe interpretaties en benaderingen te bieden van zijn rijke en complexe oeuvre. De presentatie omvat ongeveer 250 schilderijen, beeldhouwwerken, objecten, werken op papier, video's en performance en multimedia installaties. Dit is het eerste allesomvattende retrospectief van Kelleys werk sinds 1993, die één van de dapperste, meest provocatieve kunstenaars van onze tijd was, en vormt het grootste overzicht van zijn werk tot op heden. Deze tentoonstelling, gemaakt door gastcurator Eva Meyer-Hermann, presenteert Kelley's werk via een twaalfstal thematische groepen – waaronder nostalgie, UFOlogie, biomorfisme, Katholieke identiteit, ambacht, architectuur en het Sublieme – en overstijgt daarmee de grenzen van chronologie en medium. Het retrospectief zal de gehele nieuwbouw van het Stedelijk in beslag nemen.

Na de première in het Stedelijk reist de tentoonstelling door naar Centre Pompidou in Parijs; MoMA PS1 in New York en het Museum of Contemporary Art in Los Angeles.

De architectuur van het nieuwe Stedelijk

Hoewel de nieuwbouw van Benthem Crouwel Architecten van buiten een groot contrast is met het historische gebouw, gaan de twee gebouwen van binnen geheel in elkaar op. In de woorden van Mels Crouwel: "Het Stedelijk Museum van Willem Sandberg, de directeur die het museum international op de kaart zette, vormde ons uitgangspunt. Hij ontdeed het museum van elke decoratie en liet het wit schilderen, waarmee hij een neutrale achtergrond creëerde ten behoeve van de kunst. Ons plan voor de buitenkant is gebaseerd op het behoud van de architectuur uit de 19e eeuw, met toevoeging van de technologie van de 21e eeuw. En we hebben alles laten schilderen in het wit van Sandberg."

De nieuwe vleugel van het Stedelijk is een wit bouwvolume, ogenschijnlijk volledig naadloos, dat wordt ondersteund door witte kolommen. Deze schijnbaar zwevende vorm, door sommigen al 'de badkuip' genoemd, gaat aan de bovenzijde over in een breed, plat dak met luifel. Daaronder biedt het ruimte aan auditorium en tentoonstellingsruimten op de eerste verdieping, met boven de luifel de kantoren van het museum. De begane grond, waar zich de entree, museumwinkel en restaurant bevinden, is voorzien van een glazen buitenwand.

De luifel van het dak van de nieuwbouw creëert een overdekt buitenplein met een oppervlak van 2.000 vierkante meter, waar evenementen kunnen plaatsvinden en die bezoekers beschutting geeft bij slecht weer. Deze nieuwe buitenruimte en de verplaatste hoofdingang zorgt er voor dat het Stedelijk, meer dan voorheen, deel gaat uitmaken van het Museumplein. Het beeldbepalende ontwerp van Benthem Crouwel Architecten is ook een belangrijke bijdrage aan het design in Nederland.

De gevel is gemaakt van een bijzonder materiaal dat het mogelijk maakt een glad, wit oppervlak tot stand te brengen. De panelen zijn vervaardigd uit een nieuw composiet waarvan de sleutelcomponent bestaat uit de synthetische kunststof Twaron®. Doorgaans wordt het gebruikt in de scheepvaart- luchtvaart- en ruimtevaartindustrie, en voor sportmaterialen als tennisrackets en hockeysticks. Nu is Twaron voor het eerst toegepast in een dergelijke gevel. Twaron voorziet niet in alleen in een ogenschijnlijk naadloos oppervlak, maar maakt tevens een structuur mogelijk die vijf keer sterker is dan staal en toch minder dan de helft weegt van een conventionele gevel.

Binnen zorgt de lange roltrap voor transport van de eerste verdieping rechtstreeks naar de kelder, waardoor de bezoeker in staat is ononderbroken te genieten van de tentoonstellingen in de nieuwbouw, zonder afgeleid te worden door het entreegebied.

Het Stedelijk Museum heeft het bureau Inside Outside van Petra Blaisse opdracht gegeven tot een groot textielwerk voor de achterwand van het nieuwe restaurant, vanwaar het 14 meter hoog zal doorlopen in de nieuwe entree. Het wordt op dit moment uitgevoerd door de Nederlandse tapijtfabrikant Desso, die in dit project zowel partner als sponsor is.

Daarnaast zal er in de centrale hal een fotowerk te zien zijn van Louise Lawler, een andere versie van het werk dat getoond is in *Temporary Stedelijk* in 2010, gebaseerd op historische tentoonstellingen in het Stedelijk.

Het Stedelijk Museum

Het Stedelijk Museum, in 1874 opgericht, is een internationaal instituut gevestigd in Amsterdam. Het museum beoogt een thuis te zijn voor kunst, kunstenaars en een breed publiek.

De collectie moderne en hedendaagse kunst en vormgeving is geliefd en bestaat uit 90.000 voorwerpen daterend uit de jaren zeventig van de negentiende eeuw tot op heden. Daarin onder meer schilderijen, beeldhouwwerken, film en video, installaties, werken op papier, kunstenaarsboeken, fotografie, grafisch ontwerp, toegepaste kunst en industriële vormgeving.

Algemene informatie

Het Stedelijk Museum
Postbus 75082
1070 AB Amsterdam
www.stedelijk.nl

Media Contact

Marie-José Raven
Stedelijk Museum
+31 (0) 20.573.26.56
m.raven@stedelijk.nl
pressoffice@stedelijk.nl